

החטיבה העליונה

(עדכון אחרון - חודש יולי 2006)

נמצאת בקמפוס הראשי ברחוב הגדוד העברי 48, כוללת שלוש שכבות (י', י"א ו- י"ב) ומציעה למידה לבגרות או לתעודת גמר בשני מסלולים: א. מסלול לבגרות מלאה, ב. מסלול לבגרות מודולארית-מלאה. שני המסלולים מכווני בגרות. בנוסף לכך קיים מערך כיתות לתלמידי החינוך המיוחד.

מבנה:

בראש החטיבה עומדת המנהלת – גבי יהודית חמו. סגניתה גבי מיכל ריזר מרכזת את לימודי המקצועות הטכנולוגיים. לכל שכבה רכזת שכבה המתקדמת בד"כ עם שכבתה מכיתה י' ל-י"ב. לכל שכבה יועצת, גם היא מתקדמת עם השכבה. 33 מחנכי הכיתות, מורי מקצועות הדעת, רכזת חינוך חברתי, 2 מזכירות חטיבה, מזכירה נוספת לנתיב הטכנולוגי ומזכירת בחינות הבגרות, משלימים את הצוות ומפעילים בהצלחה רבה מעט יותר מ 900 תלמידים.

מעט על החטיבה:

החטיבה העליונה של ביה"ס עברה שדרוג משמעותי מאוד בשנים האחרונות. ביה"ס הקים "חזון בית ספרי" חדש כדי לאפשר לתלמידיו התמודדות טובה יותר עם צרכי השעה. ניסינו למצוא דרכים כדי לאפשר:

- א. לכל תלמיד למצות את הפוטנציאל הטמון בו.
- ב. לכל תלמיד (כמעט) מסגרת מתאימה (ולא כל תלמיד למסגרת קיימת).
- ג. הוספת מקצועות לימוד עדכניים, עתירי טכנולוגיה מתקדמת.
- ד. מגוון בחירה רחב ככל האפשר במקצועות הלימוד
- ה. הסבת חלק מהלימודים לקבוצות קטנות מאוד בעיקר לצורך תמיכה והתקדמות בלימודים.
- ו. מעקב כמעט אישי אחרי כל תלמיד, הישגיו, חולשותיו, נקודות העוצמה שלו וטיפול מותאם.
- ז. קבוצות הכנה ייעודיות לקראת מבחנים משמעותיים.
- ח. בניית כיתות לימוד קטנות יותר מהמקובל.

כל השינויים הללו פועלים על רקע של אקלים בית ספרי הדוגל בהדברות עם תלמידינו, בחברת תלמידים חזקה ודעתנית, בפעילות ערכית ותרבותית מקיפה ובכבוד הדדי, אשר בחתירה להשגת המלאה אנו שואפים, והם שיש עדיין מה לעשות, ניכרת מערכת יחסים חמה ואוהדת בין תלמידינו ומורינו, כזאת שבשיאה, באה לידי ביטוי באירועי שכבת י"ב, החל מהטיול השנתי האדיר להרי אילת וכלה בטקס הסיום המרגש.

מספרים מספרים (על בגרויות התמדה ועוד):

כאמור, בית הספר סיגל לעצמו דרך חיים המאפשרת גמישות ותגובה מהירה יחסית לצרכי תלמידים. לא תמיד יש אפשרות להיענות לכל צורך אך בסך הכל, עשינו בנושא זה קפיצת מדרגה משמעותית מאוד.

"הנהנים" הראשונים מכך הם תלמידינו. בשני הפרמטרים שמשרד החינוך מודד ומפרסם: התמדה בית ספרית (מניעת נשירה) ואחוז זכאות לבגרות, אנו נמצאים כבר כמה שנים בעלייה מרשימה. אחוז ההתמדה (בין חטיה"ב לחטיבה העליונה) התייצב על כ- 95% בשנים האחרונות (עלייה מכמעט 80%) ואחוז הזכאות לבגרות מסתובב בשנים האחרונות סביב 70% ! (עליה של כ- 9% בשנים האחרונות). נתון מרשים נוסף הוא אחוז הניגשים לבגרות העומד על 98-99% בשנים האחרונות! מעניין ומשמח במיוחד הוא מספרם הגדול של התלמידים הבוגרים המצטיינים, "מצטייני מנכ"ל משרד החינוך" – אלה הם תלמידים שנבחנו ביותר מ- 30 יחידות לימוד וציונם הממוצע מעל 90. אין ספק כי פרט למאמצים של תלמידינו, מגיעה הערכה רבה להנהלת החטיבה ולמורי ביה"ס על מסירותם ורצונם הרב להוביל את תלמידינו ליעדים הללו, בהצלחה רבה כל כך.

הבנייה מחדש בחטיבה העליונה:

בשנה"ל תשס"ב (2001/2) עברה החטיבה העליונה של בית הספר מהפך אמיתי, כל נתיבי הבגרות, אשר היו חסומים בפני כרבע עד שליש מאוכלוסיית התלמידים, נפתחו והפכו זמינים לכולם. מסלול המקצועות הטכנולוגיים נפתח בפני כלל התלמידים (קודם היה זמין בעיקר לתלמידי "האמצע" והמקצועות העיוניים על המגוון הרחב שלהם, נפתחו ברובם בפני תלמידי "האמצע"). בנוסף ביה"ס למד לעבוד בדרך שונה, לא עוד ניסיון לקדם רוחבית תלמידי כיתה או שכבה, אלא יותר ויותר עבודה פרטנית כלומר, איתור קבוצות בעלות קושי בתחום כלשהו וקידום בקבוצת למידה ממוקדת. דרך זו הביאה עמה מהפכה, בעיקר בסיוע תכנית "בגרות 2001" של מכון ברנקו וייס בשנים תשס"ב – תשס"ד.

את השינוי הגה צוות היגוי שהוקם לצורך זה עוד שנה קודם לכן (תשס"א). צוות זה עבד עם יועץ ארגוני, ביקר בבתי"ס שונים בארץ, ליקט, למד והפנים, קבע את דמות הבוגר הרצוי לבית ספרנו ולאור קביעה זו התנהל בעבודתו לאורך השנה עד לתוצר הסופי: לא עוד 4-5 קטגוריות אשר לחלקם כאמור, הדרך לבגרות חסומה, אלא חלוקה לשני מסלולים, האחד, הגדול, מסלול לבגרות מלאה שכולל כ- 60-65% והשני, המסלול לבגרות מודולארית מלאה בו מרוכזים תלמידים עם קושיים לימודיים, כיתותיהם קטנות יותר מהמקובל ומושקעות בהן תכניות תמיכה משמעותיות.

התוצאות המיידיות של השינוי הזה היו הצלחה רבה בהתמדת התלמידים (מניעת הנשירה), 96% מהלומדים בחטיה"ב התמידו בחטיבה העל יסודית (לעומת קרוב ל- 80% קודם), מה שהעלה את מספר התלמידים בכל שכבה בכ- 40-50 !

אחריו בה שינוי נוסף, משמעותי לא פחות והוא עלייה משמעותית בכל הפרמטרים הנמדדים: אחוז הזכאות לבגרות, מספר הניגשים, מספר הזכאים מקרב הניגשים ועוד. לצד ההישגים הללו חשוב לציין הישג נוסף חשוב ביותר, התחושה הכללית של תלמידי ביה"ס, במיוחד אלה שאופיינו בעבר כבעייתיים, השתפרה מאוד. אין עוד סיווגים, אין עוד קביעת עתידו של התלמיד במחצית כיתה ט' וכו'.

מקצועות הלמידה:

כבר במהלך כיתה ט' מוצגים לתלמידי חטיה"ב מגוון רחב של מקצועות בחירה בחוברת מיוחדת, בהרצאות מורי ומנהלת החטיבה העליונה ובתערוכה אטרקטיבית במיוחד. כל תלמיד מוזמן לוועדת

ייעוץ עם הוריו ובסיומו של התהליך הוא בוחר את מקצועות הבחירה שלו אותם הוא לומד בקבוצות לימוד (ראה פירוט בהמשך), אלה מצטרפים ל 9 מקצועות חובה הנלמדים בכיתות אם.

כבר בסוף כיתה י' ניגשים התלמידים לבחינות הבגרות הראשונות שלהם. במקצועות אחדים מתקיימות גם בחינות במועדי החורף המנוצלים בעיקר לתיקונים והשלמות.

שיטת ואפשרויות הבחירה :

פעילות חברתית וערכית :

תלמידי החטיבה העליונה זוכים למנה הגונה של פעילויות חברתיות וערכיות. כל תלמידי כיתות י' לוקחים חלק במפעל המחויבות האישית, אך חלק גדול מהם מוצא דרכים להמשיך בתחומי ההתנדבות שלו גם בכיתות י"א ו- י"ב וגילויי ההתנדבות מרשימים ומרגשים. תכנית החינוך החברתי והייעוצי עוסקת באותם תחומי חיים אשר מעניינם של בני הנוער בגילאים הללו : מניעת עישון, סמים ואלכוהול, הגיוס לצה"ל, תהליך קבלת החלטות, נושא השואה ועוד. התלמידים נחשפים לתחומים הללו בשעות חינוך, בהצגות, בהרצאות וביקורים והתקווה תמיד ש... "משהו נשאר עמוק עמוק בפנים".

לכל שיכבה טיול שנתי כשהשיא הוא ללא ספק טיול י"ב לאילת וסביבותיה, טיול מרשים הן במראות שהוא מספק והן מהבחינה החברתית הכל כך חשובה בהיותו בשנת הלימודים האחרונה. משמעותו, הצלחתו של הטיול הזה משאירים את רישומם העמוק על תלמידי י"ב.

בכיתות י"א גולת הכותרת היא המסע לפולין, כמעט שליש מהתלמידים לוקחים בו חלק. הוא מתחיל בביקור של כל תלמידי השכבה בירושלים ב"יד ושם" וממשיך בתהליך של לימוד והפנמה של קורות הקהילה היהודית באירופה ובעולם בעת ההיא עד לתקופת השואה ועד לביקור החשוב בפולין תחת הכותרת : "את אחי אני מבקש".

בנוסף לכל אלה מתקיימות פעילויות שגרתיות בהן צופים התלמידים בהצגות, במופעי מוסיקה וקונצרטים, הרצאות בנושאים מעניינים וביקורים שונים הן ברמת השכבה, הם הכיתה והן של קבוצות לימוד ייעודיות, כמו הקבוצות המדעיות שלנו, אשר בנוסף ללימודיהם המאוד מתקדמים, חושפים בפני התלמידים מוסדות מחקר מתקדמים ומפעלי טכנולוגיה גבוהה מרשימים במיוחד.